

Toekomst van het Onderwijs in Vlaanderen

De school, een leer- en werkplek in 2030

Slotevent
10 maart 2014

WELKOM

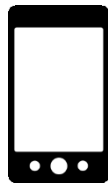
Toekomst van het Onderwijs in Vlaanderen

De school, een leer- en werkplek in 2030

Inleiding door Mevrouw Micheline Scheys
Secretaris-Generaal van het Departement
Onderwijs & Vorming

Twitter: #onderwijs2030

SMS: 0473 93 89 40

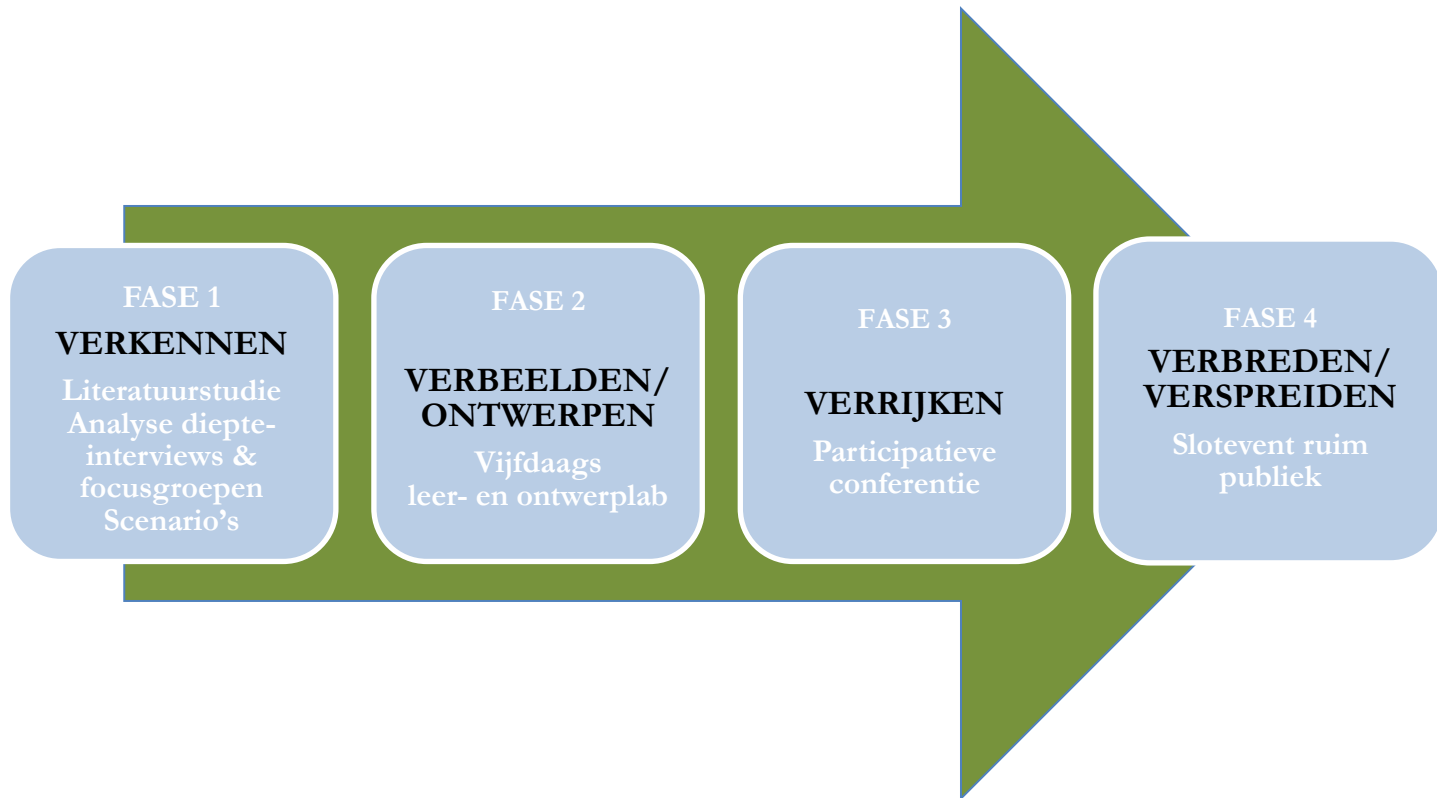
Departement
Onderwijs en Vorming

VLOR | vlaamse
onderwijsraad

B | Koning
Boudewijnstichting
Samen werken aan een betere samenleving

Toekomst van het Onderwijs in Vlaanderen

De school, een leer- en werkplek in 2030

Toekomst van het Onderwijs in Vlaanderen

De school, een leer- en werkplek in 2030

Panelgesprek tussen participanten aan het leerlab (zomer 2013) over de reflecties vanuit de participatieve conferentie

Aangever: Mevrouw Mia Douterlungne, Administrateur-Generaal van de Vlaamse Onderwijsraad

Leerlabbers: Katrien Mondt – Sam Deltour – Inge Esselen – Rachida Lamrabet

Departement
Onderwijs en Vorming

VLOR | vlaamse
onderwijsraad

B | Koning
Boudewijnstichting
Samen werken aan een betere samenleving

WLOOR

Wijs beleid door overleg

(1) Learning Park

Wat spreekt aan in dit concept?

- Iedereen wordt op zijn **talenten** aangesproken
- door diversiteit die er aanwezig is, kunnen we onszelf én de anderen versterken. Diversiteit wordt doorgetrokken naar heel onderwijssysteem met **inclusiviteit** als basis
- Coöperatieve gemeenschap: school vindt plaats in de maatschappij en omgekeerd
- Coöperatieve gemeenschap: maatschappelijke actoren (met interesse voor onderwijs) kunnen actief meewerken aan beter onderwijs

(1) Learning Park

Wat spreekt aan in dit concept?

- Coöperatieve gemeenschap: veel actoren **samen verantwoordelijk** voor kernopdrachten onderwijs.
- rationeel **ruimtegebruik** en efficiënte inzet van middelen
- EDU: **meest innovatieve concept** van het Learning Park
- EDU: door mechanisme van vraag en aanbod ontstaat vorm van **maatschappelijke verantwoording**
- EDU: kan **samenwerking** tussen scholen stimuleren

(1) Learning Park

Wat is nodig om het waar te maken?

- diversiteit > durven vertrekken van individu. Finaliteit van samenwerking = optimale ontwikkeling van leerlingen
- solidariteit ontwikkelen: **evenwaardige** partners die op gelijke voet in **dialog** treden en open staan (draagt bij aan duurzaamheid van concept). Ook binnen coöperatie **gelijkwaardigheid** tussen partners
- Coöperatieve gemeenschap: samenwerking vanuit **netwerk** rond de school (bv. werkomgeving van de ouders);

(1) Learning Park

Wat is nodig om het waar te maken?

- Coöperatieve gemeenschap: Mede-eigenaarschap vanuit betrokkenheid
- EDU: een eenheid om prestaties uit te drukken: credits? nascholing, opleidingsuren, know-how? of eerder in geld, materiaal?
- EDU: koppeling van EDU aan idee van coöperatie en eigenaarschap
- EDU: veronderstelt lokale verwevenheid (EDU als positieve stimulans)

(1) Learning Park

Spanningsvelden

- hoe partners (ouders, leerkrachten, ondernemers) warm maken?
- **Schaal** van Learning Park: van 0 tot 12 jaar vs. van 0 tot 110 jaar? Klein vs groot park? Campusgedachte vs geborgenheid?
- Coöperatieve gemeenschap: hoe omgaan met de **verschillen** in **professionaliteit** tussen onderwijsactoren en niet-onderwijspartners?
- coöperatie vs. netwerking; vaste partners of hecht netwerk?

(1) Learning Park

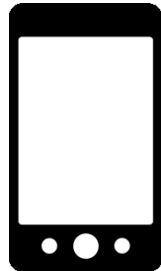
Spanningsvelden

- **EDU**: systeem om sterke kracht te belonen. Gevaar van individueel beloningssysteem?
- **EDU**: wat is gewone taak van de leerkracht en wat wordt extra gevaloriseerd? Geen zakgeldmotivatie!
- **EDU**: welke kwaliteitstoets van het project?

Discussieer mee!

Twitter: #onderwijs2030

SMS: 0473 93 89 40

(2) Lerende als eigenaar van eigen leren

Wat spreekt aan in dit concept?

- aantrekkelijk: eigenaarschap, mogelijkheid om (individuele) leertrajecten te ontwikkelen en daaraan gekoppelde evaluatiesystemen
- **Respect** voor **uniek zijn** van iedereen en vertrekken vanuit sterktes (diversiteit)
- **Leerling** staat **centraal** in het onderwijs: mogelijkheid dat leerling hierdoor liever naar school gaat

(2) Lerende als eigenaar van eigen leren

Wat is nodig om het waar te maken?

- leerlingen moeten succeservaringen kunnen beleven; zullen zelf kansen moeten grijpen om te leren
- leerlingen: eigen tekorten kennen en hulp vragen; veronderstelt ‘juiste leercoach’ bij ‘juiste leerling’ én **aandacht** voor **specifieke noden, behoeften**, manier van leren, met ‘**vermogen**’ om verantwoordelijkheid te nemen
- Niet vrijblijvend: ook koppelen aan **betrokkenheid, cocreatie**.
- Grondige **reflectie** over **curriculum**

(2) Lerende als eigenaar van het leren

Spanningsvelden

- **evenwicht** vinden tussen wat verplicht is (einddoelen), minimumprogramma voor iedereen en de vrijheidsgraden ('doen wat je graag doet'):
- wat met **competenties** die iedereen moet bereiken?
- Wat met **persoonsvorming**?
- Hoe zoeken naar **gelijkheid** binnen **diversiteit**: individuele leerwegen niet per definitie meer **gelijkheid** van uitkomsten?

(2) Lerende als eigenaar van het leren

Spanningsvelden

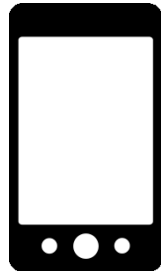
- Hoe onderlinge samenhang tussen thema's bewaken?
- Kwaliteitszorg: Hoe **credits** bepalen en **voortgang** van het leren meten?
- Wat met **jonge leerlingen** (kleuters, basis)?
- Wat met **individualisering**?
- Hoe creëer je transparantie naar **arbeidsmarkt**?

Discussieer mee!

Twitter: #onderwijs2030

SMS: 0473 93 89 40

(3) Personeel – staf – leerteam

Wat spreekt aan in dit concept?

- sterke klemtoon op werken in teams
- school als **lerplaats** voor **personeel** (lerende organisatie)
- **leraar** als **professional** omringd door mensen met bepaalde kennisinhouden of vaardigheden
- idee maakt mogelijk dat **leraren** kunnen groeien in hetgeen waar ze goed zijn

(3) Personeel – staf - leerteam

Wat is nodig om het waar te maken?

- openheid (school meer spiegel van samenleving). Grote uitdaging is hoe **diversiteit** van de **samenleving** reflecteren in het lerarenkorps? Hoe zoeken naar gelijkheid binnen diversiteit?
- collectieve verantwoordelijkheid van alle leden
- gemotiveerde én hoog gekwalificeerde leraren
- kunnen omgaan met diversiteit; (individuele) leertrajecten voor leerlingen uittekenen.

(3) Personeel – staf - leerteam

Wat is nodig om het waar te maken?

- ruimte voor leren van leraren, ook in de school. intern aanwezige expertise gebruiken
- uitdagingen voor de lerarenopleiding: opbouw van expertise, o.m. op vlak van differentiatie.
- ook leerlingen en ouders betrekken in het leerteam?
- implicaties voor invulling (school)leiderschap + sterk pedagogisch personeelsbeleid nodig (schooltijd, infrastructuur; mobiliteit stimuleren)

(3) Personeel – staf - leerteam

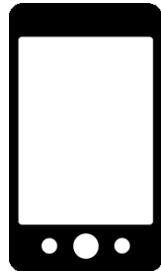
Spanningsvelden

- groepsdynamiek leerlingen bewaken versus begeleiden van individuele trajecten? (zowel bij leerlingen als leraren)
- wat betekent het voor de school-tijd?
- behoort het logistiek team tot het leerteam?

Discussieer mee!

Twitter: #onderwijs2030

SMS: 0473 93 89 40

Toekomst van het Onderwijs in Vlaanderen

De school, een leer- en werkplek in 2030

Panelgesprek met andere toekomstprojecten
(moderator Luc Verheijen)

Dirk De Boe voor EDUSHOCK

Bert Smits voor Mysterie van Onderwijs

Jan De Craemer voor School voor de Toekomst

Gerrit Rauws voor Toekomstproject 2030

Hein Huyghe voor Ministerie van Onderwijs

Martine Tempels als expert STEM (Telenet, STEM-platform)

Luc Claessens als expert schoolverlaten/jugendwerkloosheid (Stad Antwerpen)

Het **Mysterie** van onderwijs

is

een organisch groeiend platform van ondernemende mensen met een hart voor onderwijs. We stimuleren onderwijsinnovatie door initiatieven in dialoog zichtbaar te maken en te versterken.

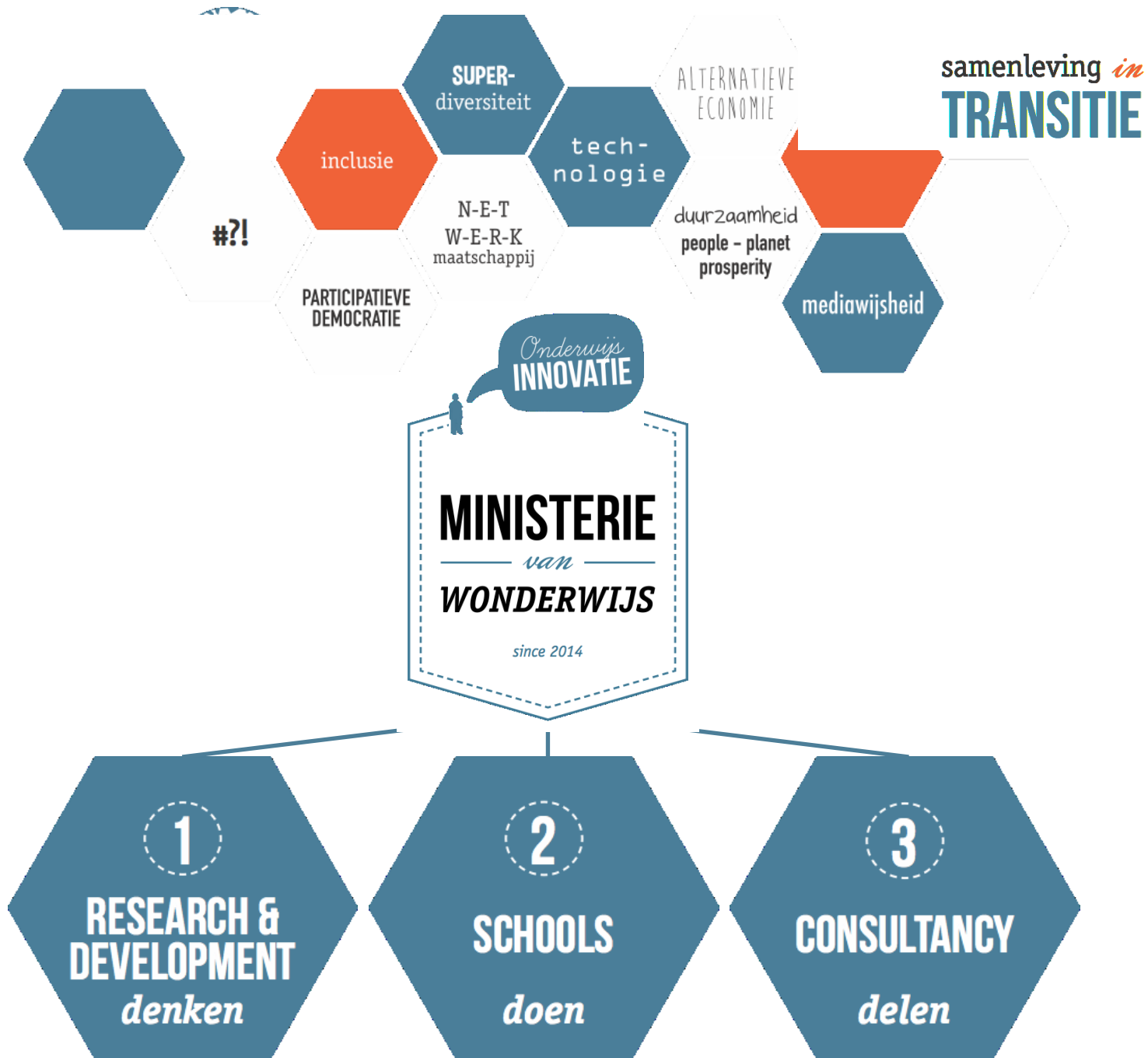

[Online platform](https://www.mysterievanonderwijs.com)

www.mysterievanonderwijs.com

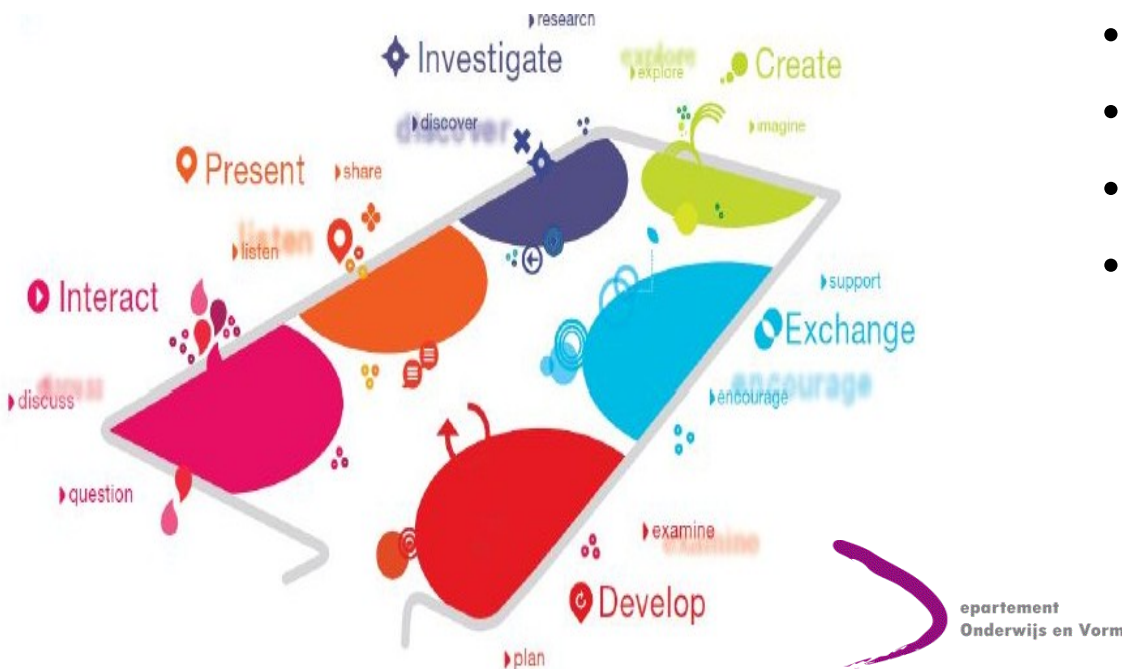
School voor de toekomst

Doel van het project

- Blauwdruk school voor de toekomst
- Impact op schoolinfrastructuur
- Afstemming onderwijs/industrie via innovatief aanbesteden

Kenmerken school voor de toekomst volgens Innovatieplatform

- competentie ontwikkelend
- op maat van de lerende
- blended learning
- technologie ondersteunt
- leeromgeving die inspireert
- open & brede school

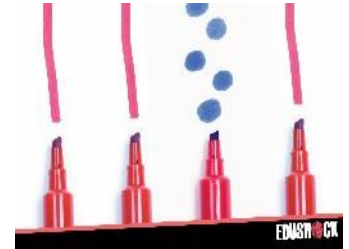
CREATIVITEIT

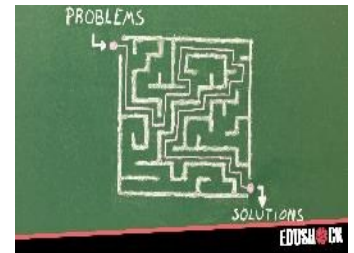
Scholen => lichthuizen van educatie

Gesloten => open onderwijs

Vast => gepersonaliseerd curriculum

ONDERWIJZIGERS

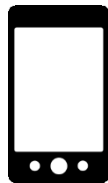
Toekomst van het Onderwijs in Vlaanderen

De school, een leer- en werkplek in 2030

DISCUSSIEER MEE!

Twitter: #onderwijs2030

SMS: 0473 93 89 40

Toekomst van het Onderwijs in Vlaanderen

De school, een leer- en werkplek in 2030

Panelgesprek Politieke Reflectie:
(vertegenwoordigers van) de onderwijsministers van
de gemeenschappen:

Toekomst van het Onderwijs in Vlaanderen

De school, een leer- en werkplek in 2030

Overhandiging van het eindrapport door de drie partners van het Toekomstproject:

Micheline Scheys, Secretaris-Generaal Departement
Onderwijs & Vorming

Gerrit Rauws, Koning Boudewijnstichting

Mia Douterlungne, Vlor

Toekomst van het Onderwijs in Vlaanderen

De school, een leer- en werkplek in 2030

Oproep tot maatschappelijke debat,
door Micheline Scheys,
Secretaris-Generaal Departement Onderwijs & Vorming

